

Comissió Campanya Nacional

Subversió per la Llibertat

Fora simbologia espanyola i francesa dels nostres carrers!

INVENTARI SIMBOLOGIA



Coordinadora d'Assemblees de Joves de l'Esquerra Independentista

Països Catalans, febrer 2008

INVENTARI SIMBOLOGIA**Índex:**

- Introducció	pàg. 3
- Símbols	pàg. 5
- Localització dels símbols	pàg. 8
- Nomenclatura carrers i localització	pàg. 19
- Nomenclatura centres d'educació pública	pàg. 34
- Conclusions i fonts	pàg. 37

Introducció:

La simbologia en sí té unes funcions característiques arreu, no és cap secret que tots els Estats utilitzen la simbologia com una eina per crear un sentiment de col·lectivitat comú i refermar així la seva estructura. En principi, això no hauria de suposar cap problema. De fet, es tracta d'una utilitat pràctica que facilita la convivència entre persones. El problema esdevé quan la realitat simbòlica d'un poble no es correspon amb la seva voluntat, sinó que plasma, precisament, una realitat de negació de la pròpia identitat per part de l'estructura de l'Estat.

Els Estats espanyol i francès sempre han tingut molta cura de mantenir un domini simbòlic sobre el territori que governen, també als Països Catalans. Així, s'ha extirpat tot tipus de simbologia popular catalana, imposant els símbols propis del poder, representants de la imposició i de la negació dels nostres drets i identitat. La permanència de la simbologia franquista, el manteniment de les forces policíiques més agressives envers el nostre poble o la imposició, a tort i a dret, de la bandera espanyola -monàrquica i constitucional-, són un bon exemple de com aquesta estratègia resulta necessària al poder.

La dictadura del general Franco és el més clar exemple de com va ser de necessari per les classes benestants espanyoles aprofundir en l'estratègia simbòlica. I encara avui, 30 anys després, són milers els símbols feixistes que resten presents en els nostres paisatges, en el nostre entorn quotidià, amb total normalitat i impunitat, mostrant diàriament el poder al que estem sotmesos i per recordar-nos quina història ens pertoca i a quin estat pertanyem.

Les Assemblees de Joves d'arreu dels Països Catalans coordinades amb la CAJEI, després d'entregar 1.000 plaques del *Ministerio de la Vivienda* amb el jou i les fletxes a les Generalitats del Principat de Catalunya i del País Valencià, i més de 300 de forma descentralitzada als Ajuntaments locals, després d'atacar Monòlits *A los caídos por Dios y por España*, a Primo de Rivera, o els Bous d'Osborne, fem públics els inventaris de Símbols i Nomenclatura ofensiva presents a les nostres viles i barris.

En aquest inventari distingim 4 apartats, en el primer, *Símbols*, es desglossen i descriuen els símbols a que ens referim, per posteriorment, en el segon apartat, *Localització dels símbols*, assenyalar-los i situar-los al mapa. D'aquesta localització destaquem la presència per doquier de banderes i escuts espanyols a Escoles d'educació Primària, i en alguns casos al País Valencià, de forma esgarrifosa, escuts preconstitucionals amb enormes Àguiles tallats en pedra. En el tercer apartat, *Nomenclatura carrers i localització*, es localitzen els diferents noms de carrers i places que homenatgen a personatges i fets històrics de vergonyós record. Finalment en el quart apartat, *Nomenclatura centres d'educació pública*, es destaca l'homenatge que se li fa mitjançant la nomenclatura del centre, a Centres d'educació pública on hi assisteixen i s'identifiquen nominalment des de nens de 3 anys a joves de 16 anys.

Aquest inventari, de simbologia ofensiva per als valors democràtics i la dignitat del poble català, localitza **166 símbols**, dels quals 29 són grans Àguiles imperials, i **190 noms** de carrers, places, blocs d'edificis i escoles, dels quals 15 dediquen el seu nom a Franco, 10 a José Antonio Primo de Rivera i 5 a Miguel Primo de Rivera

No hi són presents tots els símbols d'arreu dels Països Catalans, com si que hi són en els estudis realitzats per les administracions, els qual ni per activa ni per passiva és publiquen ni se'ns faciliten. Amb aquest inventari localitzem, assenyalem i fem públics a la societat catalana aquells símbols, recollits durant el darrer any, que no deixen de recordar i exaltar la històrica imposició dels estats sobre el nostre país, llengua i cultura, menyspreant la memòria i dignitat dels qui van morir lluitant per la llibertat i la justícia social.

Des de la CAJEI pensem que tant la simbologia representada en monuments i estructures com la simbologia representada en noms de carrers i places ha de fer homenatge a persones i fets històrics que ens expliquin quelcom que ens permeti sentir-nos-hi còmodes. Si el canvi de nomenclàtor de 1981 es va quedar curt, ara toca donar un tomb, ser valents, fer propostes des de la societat i que les administracions facin l'acte de dignitat que no han fet en més de 30 anys. Hem d'agafar el nomenclàtor, que és nostre, i canviar-lo ajustant-lo al què som i, sobretot, al què volem ser.

Símbols

Àguiles franquistes (Escut franquista)

L'Escut espanyol de l'època franquista destaca per la presència de l'Àguila de San Juan, present a causa de que fou aquell dia en el que Isabel era proclamada reina de Castella. No obstant, l'Àguila intenta transmetre la imatge d'una Espanya forta i imperial, i la de l'adhesió a la fe cristiana mitjançant la inquisició.

La corona imperial, a diferència de l'actual que és reial, mostra la tendència a l'Imperi. Creada per Ramiro Ledesma, nacionalsindicalista i principal fundador junt amb Onésimo Redondo de les JONS, mostren, segons Falange "UNA España unida, sin nacionalismos separatistas, GRANDE como lo ha sido en su historia y, LIBRE no sólo de injerencias extranjeras sino también de egoismos, amoralidad y materialismo."

Jou i fletxes

El jou i les fletxes són l'emblema identificatiu des de la seva fundació, i sobretot durant la dictadura feixista de General Franco, de la Falange Española y de las JONS. Així mateix, el jou representa la unió que defensen i han defensat a qualsevol preu la dels regnes de Castella i Aragó, mentre les fletxes representaven els cinc regnes que com declararen representaven els cinc regnes que conformaven la "indisoluble Nación española".

Monuments i plaques "Als caiguts"

Caiguts és la terminologia amb la qual la propaganda franquista va conèixer a aquells que van morir en el bàndol revoltat. La titulació exacta és Caiguts per Déu i Espanya. Adjudicant-se aquí el títol de la vertadera Espanya. Durant tots els anys de la dictadura els morts del bàndol republicà durant la Guerra i els represaliats pel franquisme no van tenir nom i no van ser reconeguts com a tals. Van ser catalogats de "traïdors a la pàtria" i d'assassins al servei d'interessos estrangers.

Nomenclatura i monuments en memòria de militars i fets contraris als valors democràtics:

- Franco

Francisco Franco Bahamonde (Ferrol, 1892 - Madrid, 20 de novembre de 1975), fou militar i dictador espanyol, "Jefe del Estado de España" des de 1936 fins a la seva mort el 1975. Des de 1947 fins a la mort fou de facto regent de l'Estat espanyol, el qual governà com un dictador, a través de la repressió de les opinions dissidents institucionalitzant la tortura, els camps de concentració, pesades penes de presó, i l'aplicació de la pena de mort contra delinqüents i opositors polítics.

- José Antonio

José Antonio Primo de Rivera (Madrid, 1903 - Alacant, 20 de novembre de 1936). Polític espanyol, fundador, juntament a Julio Ruiz de Alda i Alfonso García Valdecasas, de Falange Española, un partit polític d'inspiració feixista, el seu ideari constituí un dels eixos principals del Règim dictatorial instaurat pel general Francisco Franco al acabà la Guerra Civil Espanyola.

- Primo de Rivera

Miguel Primo de Rivera (Jerez de la Frontera, 1870 - Paris, 1930) militar i colpista; dictador entre 1923 i 1929.

Amb la connivència del rei Alfons XIII i la aquiescència de bona part de la patronal, del clergat, de l'exèrcit i de les forces conservadores, Primo de Rivera encapçalà un directori militar que va concentrar tots els poders de l'Estat excloent als polítics professionals.

Durant els anys del Directori Militar (1923-1926) va perseguir els anarquistes, el sindicat dels quals (CNT) fou declarat il·legal. Va liquidar la Mancomunitat de Catalunya, desterrà de la vida política els partits i institucions representatives (substituïdes per tecnòcrates conservadors, agrupats a partir de 1924 en la Unió Patriòtica).

- General Sanjurjo

José Sanjurjo Sacanell (Pamplona, 1872 - Estoril, (Portugal, 1936) militar espanyol. Fou un dels principals conspiradors de la sublevació militar de juliol del 1936 que comportà la Guerra Civil Espanyola.

- General Mola

Emilio Mola Vidal (Villa Clara, 1887 - Burgos, 3 de juny de 1937) fou un militar espanyol un dels líders de l'intent de cop d'estat del i la rebel·lió militar de 1936 amb la que s'inicià la Guerra Civil Espanyola.

Fou Mola qui, sota el pseudònim de *Director*, envià les instruccions secretes a les unitats militars compromeses amb l'aixecament. El seu plantejament per a iniciar el cop i una vegada iniciat queda reflectit a les seves instruccions reservades. Així consta en la instrucció reservada núm. 1, firmada per Mola a Madrid el 25 de maig de 1936 que deia:

"Se tendrá en cuenta que la acción ha de ser en extremo violenta para reducir lo antes posible al enemigo, que es fuerte y bien organizado. Desde luego, serán encarcelados todos los directivos de los partidos políticos, sociedades o sindicatos no afectos al movimiento, aplicándoles castigos ejemplares a dichos individuos para estrangular los movimientos de rebeldía o huelgas"

El 19 de juliol de 1936, iniciat el cop, deia també Mola:

"Hay que sembrar el terror...hay que dejar la sensación de dominio eliminando sin escrúpulos ni vacilación a todos los que no piensen como nosotros."

- Serrano Suñer

Ramón Serrano Suñer (Cartagena, 12 de setembre de 1901 - Madrid 1 de setembre de 2003) fou un advocat i polític espanyol, sis vegades nomenat ministre pel govern franquista.

L'any de la proclamació de la segona república es presenta a candidat a diputat per "cortes" per la Unión de Derechas, sense obtenir l'acta de diputat.

L'any 1936 organitzà una trobada a casa seva entre Franco i José Antonio Primo de Rivera, líder de la Falange, sense que en la reunió hi hagués cap acord entre el militar i el falangista. Durant la Guerra Civil iniciaria la seva activitat per organitzar l'administració central de l'Estat nacional. Fou l'autor del decret d'unificació de les diferents forces franquistes: falangistes, carlistes, requetès, etc. Promogué també la llei de premsa i fou nomenat ministre de l'Interior en el primer govern del general Franco. Més tard, quan les competències d'ordre públic siguin incorporades a Interior, el departament passarà a denominar-se de governació.

Se'l considera un dels fundadors de l'agència de notícies EFE, que va començar la seva activitat amb aquest nom el 3 d'abril de 1939. Serrano, preguntat sobre si EFE significava Franco, va afirmar que s'havia batejat així a l'agència en honor a la Falange.

El dia 1 de juny de 1939 viatja a Roma, acompanyant els suposats voluntaris italians que han lluitat al costat de Franco. A la capital italiana manté entrevistes amb el rei Víctor Manuel III, Benito Mussolini, el Papa Pius XII i el rei exiliat Alfonso XIII. Es nomenat president de la Junta Política de Falange Española Tradicionalista y de las JONS.

El 13 de setembre de 1940 viatja a Berlín i s'entrevistà amb Hitler. El 16 d'octubre es nomenat ministre d'afers exteriors i una setmana més tard assisteix a Hendaia a l'entrevista entre Franco i Hitler. Gairebé un mes més tard s'entrevistarà amb Ribbentrop i Hitler a Berchtesgaden.

El 24 de juny de 1941 quan Alemanya envaeix la Unió Soviètica, Serrano surt al balcó de la secretaria general del Movimiento i crida: "¡Rusia es culpable!" a la massa d'entusiàstics falangistes, congregats al lloc. Se'l considera un dels promotors de la División Azul, formada per voluntaris que van anar a lluitar a la URSS, integrada com a divisió número 250 de l'exèrcit alemany. Els membres de la División Azul van jurar obediència personal a Hitler.

L'any 1957 va deixar l'únic càrrec que el vinculava al Movimiento, el de "procurador en cortes".

Se'l va acusar d'haver ordenat la detenció per part de la Gestapo, del president de la Generalitat Lluís Companys i Jover. També se'l va acusar de no haver fet res, quan les autoritats nazis van preguntar que havien de fer amb els presoners republicans espanyols. El ministeri de Serrano va contestar que calia considerar-los apàtrides. Alguns d'aquests republicans van anar a parar a camps d'extermini. Aquest és el cas de l'anomenat "tren d'Angulema".

- Calvo Sotelo

José Calvo Sotelo (1893-1936) polític espanyol. Fou elegit diputat al Congrés dels Diputats per primera vegada al juny de 1919, com a membre del grup conservador dirigit per Antonio Maura, del qual fou secretari personal en la seva penúltima presidència governamental. El 1921 va ser nomenat governador de València pel mateix Maura.

Al desembre de 1923, tres mesos després de l'establiment de la dictadura del general Miguel Primo de Rivera, va ser designat director general de l'administració local, i més endavant va passar a exercir el càrrec de ministre d'hisenda.

El 1931, al començament de la Segona República, es traslladà a Portugal i, un any més tard s'estableix a França. Tornà a Espanya a l'any 1931, quan el govern republicà del Partit Radical decretà l'amnistia per a tots els antics ministres de la dictadura. Aviat fundà el Bloque Nacional, formació d'extrema dreta que sumava les forces de tots els partits monàrquics.

El 13 de juliol de 1936, fou assassinat per una unitat de la Guàrdia d'Assalt per venjar l'homicidi del comandant d'aquest cos José del Castillo. Aquest fet, que tingué un gran impacte emocional, va ser el pretext emprat com a detonant de la sublevació militar que va donar inici a la Guerra Civil^[1] i en va avançar la data, que estava prevista per finals del mes de juliol.

- Màrtirs

Màrtirs és la terminologia que utilitzà l'església catòlica per anomenar les víctimes que consideraren moriren a conseqüència de la "seva fe". Aquesta denominació de caràcter religiós fou també adoptada per la propaganda de la dictadura franquista, fent-la extensiva a totes les víctimes afins a la seva causa, també anomenats màrtirs de la "Cruzada".

- Rei Joan Carles I

Joan Carles I Alfons Víctor Maria de Borbó i Borbó de les Dues Sicílies (Roma 1938) és el rei de l'Estat espanyol des de 1975, després de succeir Franco com a Cap d'Estat. Les característiques i funcions del seu càrrec vénen determinades per la Constitució. És també Capitán General de las Reales Fuerzas Armadas i el seu Comandante Supremo

El 23 d'abril del 2001 va declarar (en castellà): *«Mai no fou la nostra llengua d'imposició, sinó de trobada. Ningú no fou mai obligat a parlar en castellà. Foren els pobles més diversos qui féreu seu, per voluntat llibèrrima, l'idioma de Cervantes.»*^[1] Això va desfermar polèmica a Catalunya i a l'Amèrica Llatina, on molts van trobar inacceptables aqueixes paraules.

Bou "Toro" d'Osborne

El "Toro de Osborne" va néixer l'any 1956 com a símbol d'una marca comercial. Però amb el pas del temps i l'aprovació de diverses normatives legals per protegir aquest bou, l'Estat ha convertit el conegut 'toro de Osborne' en un dels principals símbols d'imposició i dominació, representatiu dels valors més conservadors i patriarcals de la indústria cultural espanyola.

Altres símbols com:

- Plaques del Ministerio de la Vivienda Franquista amb el Jou i les Fletxes;
- Banderes de l'estat espanyol i de l'estat francès;
- Escuts constitucionals espanyols;

resten i romanen repartits arreu dels nostres carrers amb total normalitat, mostrant diàriament el poder al que estem sotmesos, per recordar-nos quina història ens pertoca i a quin estat pertanyem. Aquests símbols són inquantificables, ja que estan situats a milers de vivendes, edificis de l'administració, ajuntaments, equipaments públics i, fins i tot escoles, de les diferents localitats dels Països Catalans, exercint així el poder socialitzador i normalitzador del seu significat en el nostre propi entorn quotidià.

*Tota la informació biogràfica exposada ha estat extreta principalment de Viquipèdia l'enciclopèdia lliure i de l'Enciclopèdia de la Llengua Catalana.

Localització símbols:**Ademús (Racó)**

Jou i Fletxes a la font de la Plaça Vallanca

Alaró (Mallorca)

Placa dedicada al Dr. Gomez Ulla, elusiva a la dictadura.

Alacant (Alacantí)

Àguila franquista a la façana de la delegació d'Hisenda

3 Plaques Franquistes a l'edifici de la Diputació Provincial d'Alacant

Tomba de José Antonio Primo de Rivera. Estructura (buida) de ferro i vidre situada al cementeri d'Alacant on va restar el falangista fins que va ser soterrat al Valle de los Caídos.

Enorme símbol del jou i les fletxes i a sota una placa que commemora, a data de 1986 i en "plena democràcia", el 50è aniversari de la mort en aquella presó del líder de Falange Española de las JONS, José Antonio Primo de Rivera, a la Presó d'Alacant.

Creu i bust de José Antonio Primo de Rivera a la Presó d'Alacant.

Monument als falangistes de la Vega Baixa, situat en un turonet del Saladar d'Aiguamarga, en el lloc on va ser ajusticiada una columna que de la Vega Baixa que es dirigia a treure de la Presó d'Alacant a José Antonio Primo de Rivera.

Creu "als caiguts", situada en la confluència Maisonnave-Pare Esplà

Monument al Soldat Espanyol de Reemplaç

Alcora (Alcalatén)

Creu "als caiguts", a la carretera entre Alcora i Figueroles

Alcover (Alt Camp)

Obelisc amb l'Àguila feixista al Cementiri municipal d'Alcover

Aldaia (Horta Oest)

Creu "als caiguts", pot trobar-se als jardins de l'esglèsia.

Alfondeguilla (Plana Baixa)

Àguila franquista, a l'Ajuntament

Algaida (Mallorca)

Toro Osborne C- 715 P.K. 24

Algemesí (Ribera Alta)

Panteó al cementiri amb la llegenda de "Cripta de los Caídos".

Almassora (Plana Alta)

Placa "als caiguts", a l'església de la Nativitat

Almenara

Monòlit "a los Caídos" junt a l'antiga carretera N-340.

Altura (Alt Palància)

Placa "als caiguts", a l'església Sant Miquel Arcàngel

Aranyuel (Alt Millars)

Creu i inscripció "Gloria a los caídos"

Asp (Vinalopó Mitjà)

Plaques commemoratives de falangistes a la Basílica menor.

Balaguer

Estàtua: Gaspar de Portolà, Passeig de l'Estació Militar català a l'exèrcit espanyol (Balaguer 1716 - Lleida 1786). Lluità a la Guerra dels Set Anys en l'exèrcit de Carles III d'Espanya.. Virrei de la Nova Espanya, va arrestar i deportar a tots els jesuïtes i va expulsar totes les missions de la Baixa Califòrnia. Va ser governador i explorador de Califòrnia i el fundador de San Diego i de Monterrey.

Barcelona (Barcelonès)**- Ciutat Vella**

Àguila franquista tallat en pedra a la façana de Capitanía General, Passeig Colom 14.

Àguila franquista tallat en pedra a la façana de la Comandància de la Marina, a la Plaça del Portal de la Pau, a l'inici de les "Rambles" davant l'estàtua a Colom).

Àguila franquista i verge en un mosaic, carrer Paradís.

Inscripció "Plaza de la Constitución" a la façana de l'Ajuntament de Barcelona, Pl. Sant Jaume. Es tracta d'una inscripció realitzada durant el règim franquista com a substitució del nom de la plaça, fins el 1939, Plaça de la República.

- Eixample

Àguila franquista tallada en pedra a la façana d'un edifici de propietat militar. c/ Llançà amb València.

Escultura a la Victòria. Obelisc de pedra (El llapis), inaugurat el 1936 després de moltes vicissituds i erigit en honor a la República. Quatre anys més tard, el franquisme modificava l'escultura d'una dona nua que simbolitzava la República davant l'obelisc, afegint-hi ornamenta feixista i la mà alçada, convertint el monument a la victòria franquista. Amb la fi del règim feixista, simplement, se li col·loca a al mà alçada un llorer. Avui, l'obelisc conviu amb una denominació incomoda: Plaça Joan Carles I. Una Plaça Joan Carles I, que popularment sempre havia estat coneguda com El Cinc d'Oros. (Diagonal – Passeig de Gràcia).

Escut constitucional espanyol en un Fanal del Parc de la Ciutadella.

- Les Corts

Monument a José Antonio Primo de Rivera, Av. Tarradelles

2 Àguiles franquistes tallades en pedra a la façana de la Caserna Militar del Bruc

- Nou Barris

Monòlit al falangista Carlos Trías Bertrán, en un grup de cases del Patronat Municipal de la Vivienda del barri de la Guineueta.

Panteó del Soldat al cementiri Sant Andreu, conté símbols com l'àguila, el jou i les fletxes i el lema 'Una, grande y libre'.

És un monument commemoratiu que el Ministeri de Defensa va edificar en els anys 40 per acollir les restes dels membres dels cossos de seguretat de l'Estat, en el cas que ni ells ni els seus familiars poguessin assumir les despeses de l'enterrament. El Panteó "va ser edificat amb un estil arquitectònic imperial franquista".

- Sants

Escultura: Gaspar de Portolà, Ctra Montjuïc, 66
Militar català a l'exèrcit espanyol (Balaguer 1716 - Lleida 1786). Lluità a la Guerra dels Set Anys en l'exèrcit de Carles III d'Espanya. Virrei de la Nova Espanya, va arrestar i deportar a tots els jesuïtes i va expulsar totes les missions de la Baixa Califòrnia. Va ser governador i explorador de Califòrnia i el fundador de San Diego i de Monterrey.

Escultura: Juan Manuel Duran, Ctra, Montjuïc, 66
Tinent de l'exèrcit espanyol, que va pilotar el Non Plus Ultra, avió que va fer el primer vol cap a Amèrica.

Escultura: Als caiguts, Ctra Montjuïc, 66

Castell de Montjuïc, conté el museu militar i la biblioteca del museu militar
Ctra Montjuïc, 66

Monument amb creu i inscripció "a los caídos por Dios y por España" al Fossar del Castell de Montjuïc.

Àguila franquista, GV/ Corts catalanes 345.

Local de l'empresa Falgàs Comercial S.L. on en el rètol conté el nom i el seu logotip (una mà que introdueix una moneda en una ranura). La moneda és una moneda franquista de 25 ptes, caracteritzada per una gran àguila franquista.

Local de la Falange Española de las JONS, C/ Moianès, 50 bis. 1r2a.

Torres Veneçianes, Plaça d'Espanya

Aquestes dues torres van ser construïdes pel dictador Miguel Primo de Rivera. Aquest, exercí una dictadura a Espanya des de 1923 fins al 1930 i, a més de liquidar la Mancomunitat de Catalunya, va eliminar sistemàticament tots els símbols públics del catalanisme. L'any 1928 va fer enderrocar les Quatre Columnes de Montjuïc, de Puig i Cadafalch, aixecades l'any 1919, destinades a convertir-se en un dels símbols del catalanisme, per tal que aquest no tingués el ressò que li podia donar l'Exposició Universal de 1929 de Montjuïc.

Pel mateix motiu va anomenar Poble Espanyol, a la mateixa muntanya, la qual s'havia d'anomenar Iberona, en homenatge als Ibers, primers pobladors de les terres catalanes, i va donar nom a la Plaça d'Espanya, col·locant-hi també les dues torres venecianes.

La font que hi ha al centre de la plaça d'Espanya, segons la web de l'Ajuntament de Barcelona, representa els rius de l'Estat espanyol i és una ofrena cap a Espanya.

- Sarrià

Bust de Francisco Franco a la Residència Militar Muñoz Grandes. C/Capitan Arenas 52

- Vallvidrera

Monòlit de pedra en homenatge a "los caídos por la patria" a la carretera de Vallvidrera en el Revolt de les Monges.

Benicarló (Baix Maestrat)

Creu Divisió Navarra, a l'entrada Sud

Creu "al caiguts", al cementiri.

Benidorm (Marina Baixa)

Monument a la Marina Espanyola, Av/ Marina Espanyola amb c/ Pere.

Borriana (Plana Baixa)

Àguila franquista, a l'edifici de Correus, al costat de l'Ajuntament.

Canals (Costera)

Retrats de Francisco Franco i José Antonio Primo de Rivera, al Casino Gran, centre social de referència.

Capellades (Anoia)

Escut del Municipi de Capellades, Actualment el municipi de Capellades utilitza un escut hereu del de 1939, que va servir per abolir l'escut que va ser oficial a Capellades durant la guerra civil. L'any 1978 amb les primeres eleccions municipals l'única modificació que va patir l'escut va ser l'addició de colors. Es va decidir mantenir l'escut ja que ja era semblant a l'anterior del 1936. El 27 d'octubre de l'any 1988 es va normalitzar l'escut tal com manava la Generalitat.

A la miranda del Novembre de 1988 hem trobat el següent article:

"Al ple municipal del 27 d'octubre del 1988, s'acceptà la reforma de l'escut heràldic. Capellades no tenia escut heràldic aprovat i l'anagrama que s'emprava era el resultat d'unes transformacions al llarg del temps, algunes de les quals no tenien base històrica. L'heraldista Sr. Armand de Fluvià de la Direcció General de l'Administració Local en aquelles dates, després d'un llarg estudi, va determinar el que hauria d'ésser l'escut heràldic de Capellades, posteriorment, l'Institut d'Estudis Catalans de la Generalitat de Catalunya, informà favorablement del projecte de l'escut. S'exposà al públic per un període d'un mes, per tal que es poguessin presentar al·legacions que pel seu fonament tinguessin la possibilitat d'alterar la viabilitat de l'estudi i la seva aprovació definitiva.

Escut heràldic: D'atzur, dues capelles formades per dos arcs sostinguts sobre un refeu per tres columnes d'argent. Dins la capella de la dreta una creu llatina d'or i dins de la sinistra una corona reial d'or ressaltant sobre un ceptre flordelísat d'or posat en banda; acompanyades al cap d'un capell de capellà de sable. Per timbre una corona mural de la vila. S'aprovà el 23 de gener del 1989."

D'aquesta forma es deixaria enrere l'escut republicà del municipi que va ser votat per la majoria dels vilatans i vilatanes, que fou censurat pel feixisme i que és molt més representatiu que l'actual, ja que l'escut de Capellades del 1936 conté símbols no excoents i representatius de tots els vilatans i vilatanes com són el barret del Capelló i el Molí Paperer.

Carcaixent (Ribera Alta)

Monument a "los caídos" al cementiri municipal.

Castelló de la Plana (Plana Alta)

Blocs de pisos on el número de la vivenda té de fons el jou i les fletxes (C/Vilafranca - Sierra Engarceran)

Placa "Los caídos por Dios y por España" a un dels laterals de l'església Trinitat

Creu "als caiguts", al parc Ribalta.

Escut comandància Marina (Grau de Castelló)

Castelló de la Ribera

Monòlit franquista a la Pl. de l'Ajuntament.

Caudiel (Alt Palancià)

Placa "als caiguts" al campanar de l'església

Cocentaina (Comtat)

Un "José Antonio Presente" amb els noms dels caiguts de Cocentaina a la façana de l'església.

Eivissa (Eivissa i Formentera)

Quadre amb tots els noms dels "Caidos por Dios y por España", a la Catedral d'Eivissa.

El Campello (Alacantí)

Toro Osborne, desviació creuament d'El Campello a Platja de Sant Joan, P.K. 94

El Fondó de les Neus (Vall del Vinalopó)

Monòlit "a los caídos" amb el jou i les fletxes, situat junt a l'església de la Verge Neus.

El Vendrell (Baix Penedès)

Placa del Sindicat vertical a una façana de pisos recentment restaurada.

Elx (Baix Vinalopó)

Creu "de los caídos" (sense cap llegenda) a l'actual Passeig de les Germanies.

Toro Osborne, creuament Aeroport N-332, P.K. 7, 4

- Torre del Pla

Toro Osborne, N-340 P. K. 69, 100 creuament a Monfort del Portitxol, A-422 P. K. 6,5

Esplú (La Llitera)

Monument a "los caídos por Dios y por España"

Gandesa (Terra Alta)

Monument a "los caídos por Dios y por España"

Gandia (Safor)

Panteó als "caídos por Dios y por España", amb creu i Àguila, al Cementeri municipal.

Falles "Màrtirs" (per l'antiga Avenida de los Mártires, avui avinguda d'Alacant)

Falla Prado encara avui llueix al seu estendard "Falla Plaza José Antonio - Prado".

Gavarda (Rivera Alta)

Creu feixista a la façana de l'església del poble vell.

Girona (Gironès)

Àguila franquista al Pont Major

Monòlit amb Jou i Fletxes al Pont de l'Aigua - Girona

La Pobla de Sant Miquel (Racó)

Creu amb inscripció feixista a l'església

Llaurí (Ribera Baixa)

Monument a "los caídos" a la plaça de l'Ajuntament.

Lleida (Segrià)

Monòlit als caiguts "Por Dios y por España" a la Plaça Cervantes.

Llucena (Alcalatén)

Placa "als caiguts", a l'església parroquial

Manresa (Bages)

Monument "als caiguts per la pàtria" al cementiri Municipal

Àguila franquista a l'edifici Correus

Àguila franquista a la caserna de la Guàrdia Civil

Maó (Menorca)

Obelisc amb la inscripció "A los caídos por la patria" presidida per un àguila imperial amb el lema "una grande y libre". Plaça de s'Explanada.

Monòlit, presidit per una Àguila franquista, amb el lema "Honor a todos los que dieron su vida por España".

Creu amb la inscripció "A los Caidos por Dios y por la Patria".

Placa al Capellà del Lazareto caído por Dios y por España al Lazarote de Maó, actual residència d'estiu per al personal del Ministeri de Sanitat estatal des dels anys 60', ningú s'ha molestat en retirar la placa. El Lazarote de Maó durant els anys 40' era una presó per a presos polítics.

Massalaves (Rivera Alta)

Creu "al caiguts", a l'església

Placa en Blocs de pisos on estan el jou i les fletxes amb la inscripció (Ministerio nacional de la vivienda)

Massarrojos (Horta del Nord)

Creu de "los caídos" amb els noms corresponents (José Antonio), a la façana de l'església.

Mislata (Horta de l'Oest)

Un bust gegant de l'escut preconstitucional (Àguila) a l'entrada de l'hospital militar de la població.

Moncada (Horta Nord)

Creu "als caiguts" al cementiri.

Monfort del Portixol (Vinalopó Mitjà)

Toro Osborne, N-330 P.K. 396, 2

Montserrat, montanya (Baix Llobregat i Bages)

Monument al Requetè al Monestir de Montserrat.

Bandera al Terç de Requetès en una vitrina del Monestir del passadís que condueix a la Moreneta.

El Terç de Requetès de la Mare de Déu de Montserrat fou una unitat militar creada el gener del 1937 dins l'exèrcit franquista, organitzada com un terç de requetè i formada per catalans fugitius de la zona republicana en plena guerra civil. Els requetès combateren contra les forces republicanes i àcrates a la guerra civil resultant decisius per a la victòria de les tropes feixistes

Morella (Ports)

Placa a l'església de Santa Maria en la que apareixen un sèrie de noms junt a José Antonio Primo de Rivera

Nules (Nules)

Placa en honor a Jose Antonio Primo de Rivera, a l'Església Major de Nules.

Placa als feixistes que van caure en combat a Nules, a l'Església Major de Nules.

Oriola (Baix Segura)

Monòlit "als caiguts", al centre d'Oriola, concretament a la glorieta confluent amb el carrer José Antonio Primo de Rivera.

Palma (Mallorca)

Monòlit, presidit amb un Àguila franquista amb la inscripció: "Mallorca a los heroes del crucero Baleares" "Gloria a la Marina Nacional" "Viva España", al Parc de sa Feixina.

Obelisc amb la inscripció "A los caídos por la patria" presidida per un àguila imperial amb el lema "una grande y libre", al port pesquer de Portocristo. Fins 2005 no s'acordà retirar-lo.

Monument als Caiguts d'Aviació al cementiri de Palma.

Monument als Caiguts de la Marina al cementiri de Palma.

Monument a l'Exèrcit de terra al cementiri de Palma.

Paterna (Horta Oest)

Àguila franquista a les casernes militars

Inscripció amb noms de generals del règim franquista a la Colònia Militar.

Pobla de Vallbona, La (Camp de Túria)

Bust Francisco Franco, fins el 2005 no s'acorda la seva retirada.

Petrés (Camp de Morvedre)

Inscripció «Caídos por Dios y por España» a la façana de l'església de la Cruz.

Picassent (Horta Oest)

Creu "als caiguts" al pati de l'ermita de la Verge de la Vallivana.

Quart de Poblet (Horta Oest)

Àguila franquista a la porta principal de l'Hospital Militar.

Rafelbunyol (Horta Nord)

Monòlit "als caiguts"

Placa amb el nom dels caiguts "por Dios y por España" a l'església.

Panteó al cementiri "als caiguts"

Reus (Baix Camp)

Monument commemoratiu a la inauguració del Barri Gaudi a càrrec del ministre d'habitatge en nom del dictador Franco

Ròtova (Safor)

Placa "Avenida del Generalísimo Franco", camuflada, a l'actual avinguda de Jaume I

Sabadell (Vallès Occidental)

Àguila franquista a l'edifici Correus

Monòlit a l'alcalde Marcet, alcalde durant el franquisme, a la mateixa plaça Marcet.

Sagunt (Camp de Morvedre)

Monòlit "als caiguts".

Sant Cugat (Vallès Occidental)

Escut Constitucional Espanyol a la Delegació d'Hisenda

Sant Jordi (Baix Maestrat)

Placa "Caidos por Dios y por España" a l'església de Sant Jordi

Creu "als caiguts"

Sant Mateu (Baix Maestrat)

Placa "als caiguts", a l'església Arxiprestal.

Santa Pola (Baix Vinalopó)

Toro Osborne, entre l'Albufera d'Eix i Santa Pola, N-332 P. K. 21

Serratella (Plana Alta)

Àguila franquista, a la façana de l'Ajuntament

Simat de la Valldigna (Safor)

Monòlit al cementeri municipal en "honor a los caídos"

Sueca (Ribera Baixa)

Àguila franquista front a la caserna de la Guàrdia Civil.

Tavernes de Valldigna (Safor)

Toro Osborne, N-332 P.K. 125

Tarragona (Tarragonès)

Pil·lons perimetrals amb el nom Francisco Franco al Complex educatiu de formació professional "La Laboral"

Plaques de "distrito" amb les quals Franco organitzava les ciutats.

Àguila franquista amb una creu d'uns 3 metres d'alçada al col·legi la Salle Tarragona i on encara es pot llegir "a los caidos por España"

Terrateig (Vall d'Albaida)

Àguila franquista a l'escola local de primària.

Tortosa (Baix Ebre)

Monument "als caiguts", al riu Ebre

València (València)

Àguila franquista tallat en pedra a la façana del Col·legi Públic Teodoro Llorente C/ Juan Llorens 59, València

Àguila franquista al col·legi San Juan de Ribera

Àguila franquista a la Facultat de Medicina

Àguila franquista tallada en pedra a Capitania General, a la Glorieta.

Àguila franquista a la façana de Comandancia Naval

Àguila franquista a la caserna de la Fuerza de Maniobra de l'exèrcit.

Àguila franquista a l'Institut Ciudad del Aprendiz

Àguila franquista i jou i fletxes al conservatori Superior de Música de la plaça de San Esteban

Àguila franquista de pedra amb creu al cementiri de València

3 monòlits dedicats als sublevats el 1936

Emblema dictatorial a la església de Santa Bàrbara

Emblema dictatorial a l'ermita de Sosternes

Bust de Franco a l'església militar

Placa "Caidos por Díos y por España" al carrer de la Casa de la Misericòrdia.

2 Plaques de la Delegación Nacional de Sindicatos amb el jou i les fletxes a façanes de pisos.

Toro Osborne, al Campus Universitari a la Universitat Politècnica.

Monument a la Constitució Espanyola, a la Pl. Constitució en front l'antic Ajuntament. (referides a la de 1978.

- La Torre

Àguila franquista tallat en pedra a la façana del Col·legi Públic Pare Manjon C/ Castell de Cullera 3, València

Vall d'Uixó (Plana Baixa)

Creu "als caiguts"

Vall-de-roures (Matarranya)

Monument a "los caídos por Díos y por España"

Valls (Alt Camp)

Monument "als caiguts" a la Plaça dels Quarters

Vic (Osona)

Llamborda al General Mola, c/ Gaudí.

Emilio Mola Vidal (Placetas, Villa Clara, 1887 - Alcocero, Burgos, 1937) militar espanyol, un dels líders de la sublevació militar de 1936 amb que es dona el començament de la Guerra Civil.

Vila Real (Plana Baixa)

Placa amb el nom dels caiguts "por Dios y por España" a l'església major.

Vila Joiosa (Marina Baixa)

Toro Osborne, A-7 P. K. 716+400

Toro Osborne, N-332 P. K. 101, 950

Vilafranca de Conflent (Conflent)

Fortalesa Vauban (Fort Liberà i muralles) com a Patrimoni de la Humanitat

A finals de 2007 es declarà les construccions militars del Marquès de Vauban com a Patrimoni de la Humanitat, entre les quals hi ha la fortalesa de Vilafranca de Conflent, una fortalesa que serví durant molts anys com refugi del exèrcit francès i que és vista com una obra molesta, amb un passat de record poc simpàtic per als conflentins.

Des de 1669 fins a 1687, Marshal Vauban (1633 - 1707), enginyer militar del rei francès Louis XIV, fortificà la ciutat amb elements defensius que encara es conserven i formen part de l'important atractiu turístic del lloc. Mentrestant, al 1674, es comença a gestar-se el que és conegut com la Conspiració de Vilafranca. En aquesta intriga, algunes famílies de la vila

decidiren conspirar per reunificar el municipi a Catalunya, assaltant la vila i massacrant la guarnició francesa. La corona francesa reaccionà ràpidament davant d'aquests fets, amb la qual cosa recuperà la vila quasi immediatament. Els rebels escaparen a Catalunya, però la gran majoria foren torturats, executats i esquarterats, i finalment exposats a les muralles dins de gàbies de ferro.

Per a reformar Vilafranca, Vauban va destruir part del patrimoni de la ciutat i del Conflent. Destacarem que Vauban va destruir, entre altres, el convent de Vilafranca i el castell d'Arrià, castell de Guifré el Pilós.

Vilalba dels Arcs (Terra Alta)

Monument al Terç de Requetès de la Mare de Déu de Montserrat.

Fou una unitat militar creada el gener del 1937 dins l'exèrcit franquista, organitzada com un terç de requetè i formada per catalans fugitius de la zona republicana en plena guerra civil. Els requetès combateren contra les forces republicanes i àcrates a la guerra civil resultant decisius per a la victòria de les tropes feixistes

Vinalesa (Horta Nord)

Monument als afusellats del bàndol franquista.

Vinaròs (Baix Maestrat)

Creu a "los caídos", als peus de la façana de l'església Arciprestal

Al Museu Militar de Castelló hi ha dues peces cedides en dipòsit per l'Ajuntament que s'exposen al pati d'accés al museu.

- Monòlit que recordava l'arribada de les tropes franquistes al Mediterrani per Vinaròs.
- Estrella que recorda la mort d'un aviador alemany de la Legió Condor que fou abatut a Vinaròs.

Xàtiva (Costera)

Placa amb Àguila franquista "Calle del Taquígrafo Martí"

Placa de la Delegación Nacional de Sindicatos amb el jou i les fletxes al grup de pisos "Salas Pombo".

Xera (Plana d'Utiel)

Creu "als caiguts", amb només els noms dels morts a la Guerra Civil pel bàndol franquista, impulsada pel consistori i construïda a principis dels 2000'

Nomenclatura carrers i localització:**ALACANT (Alacantí)**

Alcalá Galiana, Falangista.

Alemania, El nomenament del carrer fou en homenatge a l'Alemanya de Hitler

Batalla del Ebro, Ofensiva militar de l'exèrcit feixista sobre el Principat de Catalunya.

Comandante Franco.

División Azul. Cos militar franquista compost per falangistes i per presoners de guerra republicans enviats al front rus durant la Segona Guerra Mundial per a lluitar junt a l'exèrcit nazi.

Ejércitos españoles.

Felipe Bergé. Falangista.

General Aldave. Cap militar d'Alacant el juliol de 1936, ajusticiat per la República.

General Millán Astray. Fundador de la Legió.

Hermanos Pascual. Falangistes.

Italia. El nomenament del carrer fou en homenatge a la Itàlia de Mussolini

Pascual Orozco. Falangista.

Plus Ultra. Avió que va traslladar el general Franco a Àfrica per tal de posar-se al capdavant de l'exèrcit feixista.

Portugal. El nomenament del carrer fou en homenatge al Portugal de Salazar

Primo de Rivera.

Teniente Robles. Falangista.

Treinta de Marzo. Dia de la victòria de l'exèrcit feixista sobre la II República

Tucuman. Vaixell que traslladà fora d'Alacant als partidaris de l'alçament feixista del 18 de juliol.

ALCALÀ DE XIVERT (Baix Maestrat)

Plaça de los **Mártires**

ALCORA (Alcalatén)

Federico Michavila, tinent general de l'exèrcit feixista.

ALDAIA (Horta Oest)

Salvador Gadea, últim alcalde franquista d'Aldaia.

ALFONDEGUILLA (Plana Baixa)

Herrero Tejedor, fiscal de Castelló i polític fins arribar el 1975 a la Secretaria General del Movimiento

Plaça del **Caudillo**

ALGEMESÍ (Ribera Alta)

Aviador Franco

BARCELONA (Barcelonès)**- Cassoles**

Alfonso XII, Alfonso Borbón y Borbón (Madrid, 1857 – El Pardo, 1885) Aristòcrata de dinastia borbònica. Fou rei d'Espanya i primer monarca després de la I República espanyola. Era fill d'Isabel II i Francisco de Assis y Borbón.

Capitán Arenas, Félix Luis Arenas Gaspar (Puerto Rico, 1892 – Tistoren, Marroc, 1921). Destacat militar de les tropes de l'Exèrcit espanyol en la guerra colonial al Marroc, fou enviat a l'Octubre de 1913 i fou agregat a la companyia de Aerostación a Tetuan. Distingit per les seves accions bèl·liques a Tistutín.

Comte de Salvatierra, Francesc Maestre i Laborde-Boix, (València, ?- Barcelona, 1920) Polític i aristòcrata valencià afiliat al partit conservador. Desenvolupà els càrrecs d'alcalde i delegat reial a València, i el de governador civil a Cadiz, Sevilla i Barcelona. Es caracteritzà per intentar desarticlar el moviment obrer de Barcelona de forma violenta. Fou mort a trets per anarquistes.

Comte de Sert, Francesc de Paula Sert i Badia (Barcelona, 1863 – Barcelona, 1919) Enginyer industrial i aristòcrata barceloní. El títol de comte li fou atorgat el 28 de novembre de 1904 per Alfonso XII.

Infanta Isabel, Maria Isabel Borbón y Borbón, (Madrid, 1851 – París, 1931) Aristòcrata espanyola de dinastia borbònica. Fou filla primogènita d'Isabel II i Francisco de Asís y Borbón, i per tant, princesa d'Asturies (en dues ocasions). Representà al rei d'Espanya en les festes d'Independència d'Amèrica de Buenos Aires 1910.

Marquès de Lamadrid, Eusebio López y Díaz de Quijano, (Comillas, 1873 - Sevilla, 1937) Financer i aristòcrata espanyol. Li fou concedit el títol de Marquès de Lamadrid el 14 de juny de 1921.

Marquès de Santa Ana, Ferran Puig i Mauri, (Barcelona, 1871 - Madrid, 1921) Polític i aristòcrata barceloní. Li fou concedit el títol de Marquès de Santa Ana per enllaç matrimonial amb la marquesa el 29 de febrer 1892. També disposava del títol de cavaller de la Gran Creu d'Isabel la Catòlica. Fou diputat a les Corts espanyoles i tinent d'alcalde de Madrid.

Marquesa de Vilallonga, Carme de Dalmases i d'Olivart, (Barcelona, 1842 - Barcelona, 1920) aristòcrata barcelonina, responsable de la restauració del títol de la dinastia dels Habsburg atorgat el 1710 a un noble del Principat, Pau Ignasi de Dalmases.

Príncep d'Astúries, títol aristocràtic de la dinastia dels Borbons, atorgat al fill primogènit hereu de la Corona espanyola.

Reina Victòria, Victoria Eugenia de Battenberg, (Escòcia, 1887 – Lausana, 1969) Aristòcrata de dinastia borbònica i d'origen britànic. Fou dona d'Alfonso XIII i reina consort d'Espanya. Era filla del príncep Enric de Battenberg i néta de Victòria I del Regne Unit.

- Clot

Rafael Capdevila, Rafael Capdevila de Barceló (Barcelona 1883 – 1951). Regidor durant la dictadura de Primo de Rivera. Cap del sotmetent del Districte X. Medalla del mèrit militar. Visqué en el mateix carrer.
(Nom anterior del carrer: Passatge de la Mel)

- Ciutat Vella

Duc de la Victòria, Joaquín Baldomero Fernández Espartero Álvarez de Toro, Duc de la Victòria, Duc de Morella, Príncep de Bergara (Ciutat Real, 1793 – Logronyo, 1879). Fou soldat durant la Guerra contra la invasió del francès, oficial durant la guerra colonial al Perú el 1815, de trist record per a la història peruana. El 1836 va dirigir la victòria militar de la batalla de Lutxana que li va valer el títol nobiliari de Comte de Lutxana i Duc de la Victòria, títol atorgat per la monarquia espanyola representada per la reina regent Maria Cristina. Aquest és el títol amb el qual l'homenatgen en aquest carrer.
Després de la dimissió de Maria Cristina, Espartero va ser nomenat regent, Espartero va iniciar una política lliurecanvista, va projectar un tractat comercial amb Anglaterra i va reforçar l'exigència de les quintes regulars per reclutar soldats a Catalunya.
Els aranzels lliurecanvistes d'Espartero van perjudicar la indústria del Principat i van ensorrar la sedera valenciana. Els altres projectes van portar molt descontentament a Catalunya i va esclatar la revolta a Barcelona l'any 1842. Espartero va resoldre el conflicte bombardejant Barcelona, des de Montjuïc. La ciutat fou ocupada militarment i sotmesa a multes elevades, però el desgast va anar en augment i El Duc de la Victòria hagué de marxar a l'exili (a Anglaterra). Tornà a Castella el 1849, cridat al govern de la nova monarquia espanyola d'Isabel II i es va retirar finalment quan va tornar a caure el seu govern amb la Revolució de setembre de 1868. El següent rei li va concedir un altre títol, el de Príncep de Bergara.

- Eixample

Hispanitat, Plaça de l', És el terme identificatiu de la colonització europea d'Amèrica, i amb ella el genocidi i explotació de milions d'indígenes d'aquell continent. En aquest sentit, el 2002, el govern veneçolà va canviar el nom de la festivitat per Dia de la Resistència indígena.

- Les Corts

Avda. **Carles III**, Carles III d'Espanya i IV de les Dues Sicílies (Madrid 1716 - íd. 1788), rei de les Dues Sicílies (1735-1759) i rei d'Espanya (1759-1788).

- Nou Barris

Ignasi Agustí i Peypoc. Escriptor que inicià escrivint en català i l'any 1936 es passa al castellà. L'any 1937 fou director de la revista "Destino", una revista falangista feta per fugits i exiliats de la zona revolucionària, com fou en un primer moment Ignasi Agustí. A mitjans de l'any 37 s'incorpora a la 3a centúria de la Falange al front de Terol

- Poble Sec

Poeta Cabanyes. En homenatge al poeta de Vilanova i la Geltrú, Manuel de Cabanyes i Ballester (1808-1833); però fins el 1939 el carrer s'anomenava <C/ de Cabanyes>. Referit a Francesc Cabanyes, que donà nom al carrer l'any 1905, fou capità d'una companyia de miquelets, la qual formà part de les tropes catalanes que el 26 de gener de 1641 aconseguiren la victòria de Montjuïc sobre l'exèrcit castellà.

Així doncs, l'afegit de <poeta> no fou en cap cas casualitat, ja que es canvià discretament el nom d'un personatge històric que lluità en una de les guerres més traumàtiques per als Països Catalans, la Guerra dels Segadors (1640-1652), pel nom d'un poeta.

- Poblenu

Ciutat de Granada, antigament Carrer Catalunya, fou renombrat amb la dictadura franquista, popularment encara se l'anomena Catalunya, molts comerços encara mantenen el nom.

- Sagrera

Cardenal Tadeschini: Va ser nomenat nunci apostòlic l'any 1921, sota la dictadura de Primo de Rivera. Durant la 2n República s'enfronta amb el govern per les discordants posicions ideològiques. Durant la guerra civil va delatar a republicans nacionalistes i anticlericals a les tropes franquistes.

- Sant Andreu

Cardenal Cisneros: Gonzalo Jiménez de Cisneros (més tard canvia el nom per Francisco), neix a Torrelaguna (Actual CCAA de Madrid) al 1436, estudiaria Teologia i Dret a Salamanca i Administració eclesiàstica a Roma, mor a Roma al 1517, religiós franciscà i polític castellà. La reina Isabel l'elegeix com a confessor (1492). Tindrà diversos protectors i comptarà més endavant amb favors reials a canvi d'evangelitzar els musulmans de Granada seguint les ordres reials. Tercer Inquisidor General de Castellà, va fer de militar a l'Àfrica (conquesta d'Oran). Va ser Regent de Castellà amb la mort de Fernando el Catòlic. A la mort de Felip I (el hermoso), va presidir també el Consell de Regència.

Coronel Monasterio, (1882-1952) Coronel de Caballeria. Al declarar-se la Guerra Civil estava destinat a Saragossa, on s'uní a la rebel·lió. Fou ascendit a general i nomenat "Jefe de la División de Caballería" durant tota la guerra. Al mateix temps era "Jefe de las Milicias" i "Consejero nacional de FET y de las JONS".

- Sants

Bonet i Muixí, Plaça de, Manuel Bonet i Muixí (Barcelona 1913 - Roma 1969). Eclesiàstic. Doctor en Dret Civil i Canònic, llicenciat en Teologia, professor al Seminari de Barcelona i a la Universitat Pontifícia de Salamanca. Auditor de la rota romana. Intervingué en els treballs del Concili Vaticà II. Portaveu de l'esperit conciliar a Catalunya.

Crillon, Louis Antoine Berton des Balbes (Avinyó 1717 - Madrid 1796). Duc de Crillon i de Maó. Militar francès. Passà al servei de Carles III d'Espanya i participà en la guerra contra Portugal. Conquerí l'illa de Menorca, dels anglesos (1782). Va fracassar al intentar prendre Gibraltar. Capità general dels regnes de València i de Múrcia (1782).

Enric Bargés, Enric Bargés i Pombo (Barcelona 1842 – Madrid 1906). Capità general de Granada (1891) i de Catalunya (1901-1902). Participà en les guerres d'Àfrica i en les carlines. Enciclopèdia catalana: Va néixer a Barcelona i va morir a Madrid. Participà en les guerres d'Àfrica i en les carlines; el 1887 ascendí a tinent general. Fou capità general de Granada (1891) i de Catalunya, on reprimí la vaga general del febrer del 1902, una vaga general revolucionària a Barcelona on es reivindicava la jornada de vuit hores i el reconeixement del dret de vaga.

Espanya, Plaça d'

General Almirante, José Almirante Torroella (Valladolid 1823 - Madrid 1894). El nom del carrer, atorgat el 7 de juliol de 1942, correspon al general d'aquest cognom que fou cap de l'Estat Major del general Franco a la batalla de l'Ebre (1938). Però és més probable que el nom es donés, a instàncies d'aquell general, per honorar la memòria de Tinent el 1842, que ascendí fins a general de divisió.

Maria Victòria, Carrer de, Maria Victòria del Pozzo della Cisterna i de Ghislaïne (París 1847 - Sant Remo 1876). Reina d'Espanya (1871-1873). Filla de Carles Manuel del Pozzo della Cisterna i de Lluïsa Carolina Ghislaine, comtesa de Merode. Es casà amb Amadeu, duc d'Aosta (1867). Residí a Espanya durant el regnat del seu marit, el rei Amadeu I.

- Vila de Gràcia

Joan Carles I, Plaça,
Plaça coneguda popularment com "el Cinc d'Oros".

Secretari Coloma, Joan de Coloma (Borja, Aragó, 1442 - ? 1515), de pare empordanès. Secretari des de 1462, de Joan II de Catalunya i Aragó, i protonotari de Ferran II. Intervingué en les capitulacions de Santa Fe (1492) que redactà i signà en nom dels monarques, fet que permeté la realització del primer viatge de Cristòfor Colom. Afavorí la creació del Tribunal del Sant Ofici (Inquisició) i va donar el seu suport perquè aquesta entres al Principat de Catalunya. Fou partidari de l'expulsió dels jueus, malgrat haver-se casat amb una conversa. Les seves possessions territorials eren dins el regne d'Aragó, com la baronia d'Alfajarín, i de València, i des de 1512 fou comte de Salinas.

Una part dels veïns reivindica que el nom del carrer sigui el de Pau Alsina, primer diputat obrer de l'estat espanyol (1922). Abans dugué els noms de Escorxador, Jordà o Jorba i Pau Alsina.

BENICARLÖ (Baix Maestrat)

Generalísimo

BENICÀSSIM (Plana Alta)

Sánchez Gozalbo

Santa Cruz Teigeiro

BENIDORM (Marina Baixa)

Avda. Marina Española

BENIGÀNIM (Vall d'Albaida)

Coronel Gomar. Coronel franquista

BORRIANA (Plana Baixa)

Virgen de la Cabeza

CALDES DE MONTBUI (Vallès Oriental)

General Espartero, Joaquín Baldomero Fernández Espartero Álvarez de Toro, Duc de la Victòria, Duc de Morella, Príncep de Bergara (Ciutat Real, 1793 – Logronyo, 1879). Fou soldat durant la Guerra contra la invasió del francès, oficial durant la guerra colonial al Perú el 1815, de trist record per a la història peruana. El 1836 va dirigir la victòria militar de la batalla de Lutzana que li va valer el títol nobiliari de Comte de Lutzana i Duc de la Victòria, títol atorgat per la monarquia espanyola representada per la reina regent Maria Cristina. Aquest és el títol amb el qual l'homenatgen en aquest carrer.

Després de la dimissió de Maria Cristina, Espartero va ser nomenat regent, Espartero va iniciar

una política lliurecanvista, va projectar un tractat comercial amb Anglaterra i va reforçar l'exigència de les quintes regulars per reclutar soldats a Catalunya. Els aranzels lliurecanvistes d'Espartero van perjudicar la indústria del Principat i van ensorrar la sedera valenciana. Els altres projectes van portar molt descontentament a Catalunya i va esclatar la revolta a Barcelona l'any 1842. Espartero va resoldre el conflicte bombardejant Barcelona, des de Montjuïc. La ciutat fou ocupada militarment i sotmesa a multes elevades, però el desgast va anar en augment i El Duc de la Victòria hagué de marxar a l'exili (a Anglaterra). Tornà a Castella el 1849, cridat al govern de la nova monarquia espanyola d'Isabel II i es va retirar finalment quan va tornar a caure el seu govern amb la Revolució de setembre de 1868. El següent rei li va concedir un altre títol, el de Príncep de Bergara.

General Padrós,

CARDEDEU (Vallès Oriental)

Verge del Pilar, convertida durant la postguerra civil en *patrona de la raza*, considerada pels catòlics la intercessora de la victòria de l'exèrcit colpista a la Guerra Civil, *patrona de la Hispanidad* i idolatrada per la *Guardia Civil*. A més, com a *patrona de la Hispanidad* i les festivitats que se li dediquen representa també una ofensa. El 12 d'octubre, *Dia de la Hispanidad*, es commemora la colonització europea d'Amèrica, i amb ella el genocidi i explotació de milions d'indígenes d'aquell continent. En aquest sentit, el 2002, el govern veneçolà va canviar el nom de la festivitat per Dia de la Resistència indígena.

Pere Clusellas, (Cardedeu, 1890 – 1968) alcalde franquista de Cardedeu entre el 12-01-1947 i el 19-11-1949.

Josep Casademunt, (Cardedeu, 1902 - 1990) alcalde franquista de Cardedeu entre el 19-11-1949 i el 17-03-1962.

CASTELLÓ DE LA PLANA (Plana Alta)

Almirall Cervera militar que va participar en diferents campanyes militars i s'unirà al bàndol nacional com cap de l'estat Major de l'armada

Plaça d'**Àngel Sánchez Gozalbo**, conseller franquista de l'Ajuntament de Castelló.

Blasco Vichares, dirigent local de la Falange.

Carlos Fabra Andrés alcalde de Castelló (1948-55)

Clara Piñol. Consellera franquista de l'Ajuntament de Castelló.

Cronista Revest, Lluís Revest, conseller franquista de l'Ajuntament de Castelló.

Plaça **Fernando Herrero Tejedor** nomenat Fiscal General de l'Estat i en 1975 Secretari General del 'Movimiento'

José Ferrandis Salvador, president de la diputació de Castelló durant el règim franquista.

Manuel Segarra, conseller franquista de l'Ajuntament de Castelló.

Martín Alonso, militar franquista.

Plaça **Serrano Suñer**, nomenada així en període constitucional per l'alcalde del PP José Luis Gimeno.

Vicente Traver Tomàs, alcalde franquista.

Plaça **Virgilio Oñate Gil** procurador a les Corts per Castelló i Ministre d'Agricultura a finals del franquisme.

CORTES DE ARENOSO (Alt Millars)

General Varela, militar franquista.

General Sanjurjo

CULLA (Alt Maestrat)

Mártires

FANZARA (Alt Millars)

Plaça **Calvo Sotelo**

Plaça del **Caudillo**

Plaça **Mártires**

Avda. **José Antonio**

GAIBIEL (Alt Palància)

Plaça del **Caudillo**

GANDIA (Safor)

Passeig **Lluís Belda**, cap local de Falange Española.

LA JANA (Baix Maestrat)

Mártires

José Antonio

LLANERA DE RANES (Costera)

Plaça del **Caudillo**

LLEIDA (Segrià)

Joan Recasens i Ros, tradicionalista i integrista catòlic estigué implicat en la revolta militar a Lleida i fou nomenat alcalde en produir-se el pronunciament militar contra la República el dia 18/07/36. Al dia següent fou afusellat.

Ramon Areny Batlle, empresari de procedència monàrquica, cofundador del caliu ilderenc, fou alcalde de Lleida de 1939 a 1941, durant el seu mandat existiren a Lleida (a banda de la presó), 3 camps de concentració, al Seminari Nou, a la Seu Vella i a la fàbrica Vilalta. Des de l'entrada dels feixistes a Lleida fins al 1945, 558 persones foren afusellades a Lleida (148

sense judici) i 169 persones moriren a la presó. A banda 359 persones foren expedientades pel Tribunal de Responsabilitats polítiques.

Carmelo Fenech fou el segon president del Caliu Ilerdenc (1941), societat formada per 22 membres de la burgesia local que, a banda d'afeccions d'esbarjo i pseudoculturals actuava coma grup de pressió exercint les seves influències en els nomenaments de càrrecs polítics. Els seus membres defensaven la "pau" i "l'ordre" imposades pel franquisme, potenciant una cultura oficialista que de la mà del "leridanismo" estava al servei de l'uniformització cultural i de la descatalanització en tots els àmbits de la Catalunya Occidental.

Casimiro Sangenis fou alcalde franquista (1967-1974). i president de la Diputació de Lleida, voluntari en la guerra civil, terratinent, membre de la Falange de las JONS, delegat provincial del Movimiento i un dels fundadors del "leridanismo". La seva gestió com a alcalde es caracteritzà per un urbanisme de grans avingudes on vivia la classe benestant, girant l'esquena als barris obrers on hi mancava l'infraestructura més bàsica. Durant el seu mandat va produir-se a la ciutat una revifalla de la repressió als moviments d'oposició al règim i una tolerància mal dissimulada cap als pistolers d'ultradreta. Fou reconegut pel règim feixista amb la Medalla de la Campaña, de la Cruz Roja del Mérito Militar i de la Cruz de Guerra, de la Cruz de Caballero del Orden de Cisneros i de la encomienda del Mérito Civil.

Miquel Montaña, alcalde sota el règim franquista del 1974-1976, fou un reconegut membre del caliu ilderenc.

Lluís Besa. Tradicionalista, participà en l'aixecament feixista a Lleida, fou afusellat.

Nom de Blocs d'edificis:

Ruiz de Alda, Julio Ruiz de Alda Miguelez. Militar i polític, fundador de la falange, després de la fusió d'aquesta amb les JONS (Juntas de Ofensiva Nacional Sindicalista) va formar part, conjuntament amb José Antonio i Ramiro Ledesma, del triumvirat executiu de la coalició. Fou encarcellat després de la il·legalització de la Falange Española i de las JONS i des de la presó de Madrid on estava va intensificar el seu suport a la coalició militar antirepublicana.

Ramiro Ledesma, Ramiro Ledesma Ramos. Polític. Va fundar i dirigir l'any 1931 la revista "la conquista del Estado" que constituïa el medi d'expressió del grup polític homònim, l'ideologia del qual, denominada nacional socialisme, es basava en el feixisme italià de Benito Mussolini i en el nacionalsocialisme alemany de Hitler. Va participar en la creació de les JONS i un cop aquestes es van fusionar amb la Falange va formar part del seu triumvirat dirigent.

José Antonio.

Germans Franco de Gaminde. Partidaris de Franco, participaren en l'aixecament militar a Lleida.

Germans J.M. Baró i Bonet. Josep Baró fou un destacat líder de la CEDA i Miquel Baró fou Mossèn. Ambdós donaren suport als escamots de falangistes i carlistes que prengueren Lleida el 18 de juliol de 1936, participaren activament en la rebel·lió militar. AL fracassar aquesta foren afusellats.

Germans Recasens. Jesús i Lluís, tradicionalistes, participaren activament en la sublevació militar a Lleida.

LLOSA DE RANES (Costera)

General Abriat fou substituït per Vicent Andrés Estellés l'any 1999, amb l'arribada al govern local del PSOE, però el 2003 el PP guanyà les eleccions i restituí el nom del militar franquista.

LLUDIANT (Alt Millars)

Plaça del **Caudillo**

José Antonio

General García Valiño

General Aranda va dirigir l'entrada de les tropes franquistes a la ciutat de Castelló i principals localitats de la província, instaurant la maquinària repressora que va detenir i empresonar a milers de castellanencs.

Blasco Vichares, dirigent local de la Falange.

MANRESA (Bages)

Alcalde Montardit fa honor a un metge de professió, alcalde durant les dictadures de Primo de Ribera i de Franco.

Argemí recorda un dels manresans que va ascendir més amunt en la jerarquia franquista (va arribar a ser president de la diputació de Barcelona. També va ser propietari de la Fàbrica del Pont Vell i de Sant Pau).

Bertrand i Serra, Avinguda, recorda a una notable família Manresana que va donar suport a la causa dels guanyadors franquistes en finalitzar la Guerra Civil.

Bisbe Perelló homenatja el Mallorca que va governar el bisbat de Vic fins 1955.

Capità Cortés fou capità de la Guàrdia Civil durant la guerra civil i va morir en la defensa del santuari de santa Maria de la Cabeza. Va participar en la insurrecció de les tropes franquistes i en les campanyes de l'exercit espanyol a les creuades al Marroc, i es va distingir per les seves accions bèl·liques a Melilla i a Larache.

Espanya, Plaça d', (El col·lectiu Desvalls, a fet un acte símbol de canvi del nom de la plaça de Joan Fuster)

MATA DE MORELLA, La (Ports)

Avda. **General Franco**

MONCOFA (Plana Baixa)

Almirante Cervera

NÀQUERA (Camp del Túria)

José Antonio Primo de Rivera

OLIVA (Safor)

Aviador Franco.

ORPESA (Plana Alta)

Santa María de la Cabeza

PATERNA (Horta Oest)

Avda. **Vicente Mortes Alfonso**, exministre franquista (nom tradicional: carretera Pla del Pou)

PENYÍSCOLA (Baix Maestrat)

General Aranda va dirigir l'entrada de les tropes franquistes a la ciutat de Castelló i principals localitats de la província, instaurant la maquinària repressora que va detenir i empresonar a milers de castellanencs.

Calvo Sotelo**Primo de Rivera**

Avinguda **Primo de Rivera**

Plaça del **Caudillo**

POBLA DE VALLBONA, La (Camp de Túria)

Josep Antoni, antigament es deia José Antonio, referit a José Antonio Primo de Rivera.

Falange Española**POBLE NOU DE BENITATXELL (Marina Alta)**

Avinguda **José Antonio**

QUART DE POBLET (Horta Oest)

Conde Rodezno, ministre de Justícia franquista.

Esteban Bilbao, ministre de Justícia franquista.

Antonio Iturmendi, ministre de Justícia franquista.

QUARTELL (Camp de Morvedre)

General Abriat, amb làpida i fotografia inclosa del militar franquista.

REUS (Baix Camp)

Joan Bertran, alcalde de Reus durant el franquisme.

RUGAT (Vall d'Albaida)

José Antonio Primo de Rivera

SABADELL (Vallès Occidental)

Alfons XIII, Alfons XIII d'Espanya (Madrid 1886 - Roma 1941), fou rei d'Espanya (1902-1931) i cap de la casa reial espanyola (1931 - 1941). Fill pòstum d'Alfons XII d'Espanya i de l'arxiduchessa Maria Cristina d'Àustria.

Plaça **Antoni Llonch**, alcalde de Sabadell durant el franquisme.

Plaça d'**Espanya**

Plaça **Marcet**, alcalde de Sabadell durant el franquisme.

Reis Catòlics

Riego

SAGUNT (Camp de Morvedre)

José Blasco, primer alcalde franquista de Sagunt. Nom dedicat durant el govern de Silvestre Borràs (PP), en la darrera dècada.

Castilla la Nueva, denominació emprada pel règim franquista de forma opressora

Castilla la Vieja, denominació emprada pel règim franquista de forma opressora

Vascongadas, denominació emprada pel règim franquista de forma opressora

SANT CUGAT

Rei, **Plaça del**, Rei Joan Carles I d'Espanya.

SANTA MAGDALENA DE POLPÍS (Baix Maestrat)

Caudillo

Primo de Rivera

Calvo Sotelo

SEU D'URGELL, La (Alt Urgell)

Pl. Espanya

SITGES (Garraf)

Joan Josep d'Àustria, fill natural del rei Felip IV de Castella. Va intervenir a la Guerra dels Segadors, aconseguint la rendició de la ciutat de Barcelona el 1652, després de quinze mesos de setge permanent. D'aquesta manera la ciutat caigué en mans de l'exèrcit de Felip IV, del qual Joan Josep d'Àustria n'era comandant. Fou nomenat Virrei de Catalunya.

A Sitges se li va dedicar un carrer "*què vers 1669 va fer estada un dia a la casa propera al carrer*".

Pl. Espanya

SUCAINA (Alt Millars)

Calvo Sotelo

17 de julio dia en que es produí el 1936 el Cop d'estat a Marroc per part de l'exèrcit espanyol, donant inici a al Guerra Civil Espanyola.

General Mola

Generalísimo

SUECA (Ribera Baixa)

Avinguda **18 de juliol**. Dia del cop d'Estat de les tropes franquistes el 1936

SUERA (Plana Baixa)

Calvo Sotelo

General García Valiño

General Sanjurjo

José Antonio

Plaça **Generalísimo**

General Aranda va dirigir l'entrada de les tropes franquistes a la ciutat de Castelló i principals localitats de la província, instaurant la maquinària repressora que va detenir i empresonar a milers de castellanencs.

General Mola

TARRAGONA (Tarragonès)

López Peláez, arquebisbe molt lligat al cos de la Guàrdia Civil

Rei, Plaça del, Rei Joan Carles I d'Espanya

Reial,

Reina Maria Cristina,

Trafalgar, batalla de l'armada castellana.

TEULADA (Marina Alta)

Calvo Sotelo. (Nom tradicional: el Raval)

TOGA (Alt Millars)

Mártires

Plaça **General Mola**

TORRE D'EN DOMÈNEC, La (Plana Alta)

Primo de Rivera

VALÈNCIA (València)

Federico Mayo de Valencia. Capità d'enginyers de la caserna del Generalíssim

Constitució, Plaça. Referida a la constitució espanyola de 1978.

VALLS (Alt Camp)

Josep Maria Fàbregas, Batlle falangista de Valls i diputat a les Corts franquistes de l'any 49 al 55. Una de les principals figures del franquisme al Camp de Tarragona i conegut pel seu autoritarisme i pel seu posicionament extremista.

Passatge de la Caserna, La Guàrdia Civil ha estat un instrument de repressió de les diferents dictadures espanyoles i dels períodes conservadors. La caserna és un element militarista i des del qual s'exercia la repressió franquista, en forma de detencions, maltractaments, tortures i assassinats.

Tomàs Caylà Grau, Cap regional de la *Comunió Tradicionalista*. Partit carlí ultraconservador que l'any 1937, després del Decret d'Unificació amb la *Falange*, va passar a anomenar-se *Falange Española Tradicionalista de las JONS*, altrament conegut com a *Movimiento Nacional*. A partir de la victòria del Front d'Esquerres, la Comunió Tradicionalista de Tomàs Caylà va dedicar-se exclusivament a la conspiració contra la República i a donar suport als sectors reaccionaris i posteriorment, a l'alçament feixista.

Veciana,

Pere Antón Veciana va saber estar al costat dels guanyadors i ja des del 1713 va abraçar la causa felipista. Per la seva amistat amb el marques de Castellfort i el seu felipisme va ser proclamat sotsbatlle de Valls l'any 1714. Al mateix temps fou comissionat per la sala criminal de la Reial Audiència per perseguir i detenir els catalans austriacistes que continuaven resistint a l'ocupació del Principat per part de les tropes de Felip V. Al Camp de Tarragona les partides guerrilleres austriacistes eren molt fortes, cal recordar que Valls i Reus van ser de les viles que van aportar mes soldats per habitant a la causa austriacista. En aquest context, Pere Anton Veciana va exercir una brutal repressió política, sent temut pels seus afusellaments de sospitosos de col·laborar amb la causa dels Carrasclets. Aquesta repressió l'exercia amb les "Esquadres de Valls o d'en Veciana", provinents de les partides felipistes que ja van lluitar en la Guerra de Successió, i que de bon principi, es van especialitzar en la repressió política. L'Any 1719 en Veciana va aconseguir que la vila de Valls no fos alliberada pels Carrasclets. Aquest fet li va donar molta popularitat en els cercles del poder establert i això va fer que l'any 1721 se'l designés com a batlle de Valls i l'any 1723 assumís el comandament de totes les esquadres del Principat. Aquest càrrec va esdevenir hereditari, conjuntament amb el de Batlle de Valls i el de representat del fisc a Valls, fins que l'any 1836 Pere Pau Veciana, en morir el seu pare, va renunciar als càrrecs en nom propi i en el dels seus hereus per simpaties amb la causa carlina.

Mossos d'Esquadra,

Mentre els Veciana s'enriquien gràcies a aquesta designació antidemocràtica i fraus de tota mena, les seves "Esquadres" continuaven reprimint qualsevol revolta que demanes millores socials o fes esment a qualsevol proclamació de catalanitat. Prova d'això va ser les repressions dels anys 1766-68, 1789, 1797, 1800 que van fer que les "Esquadres" o " Mossos d'Esquadra" fossin impopulars arreu de Catalunya. Fins i tot l'any 1868 la Junta Revolucionària de Barcelona va dissoldre aquest cos per les seves actuacions des de la seva formació.

A tall d'exemple de tot el que hem explicat exposem un fragment del llibre "Història de Catalunya" de Víctor Balaguer:

"(...) els partidaris de l'arxiduc, o millor dit, de les llibertats catalanes, que es distingien perquè duïen el cabell deixat anar mentre que els partidaris de Felip el duïen recollit en una bossa , foren perseguits com a bèsties ferotges, sense pietat ni misericòrdia, i per exterminar aquests partidaris, als quals es donava el nom de bandits i lladres, es va organitzar, o millor dit es va reorganitzar, l'esquadra de mossos de Valls, creada per en Pere Antón Veciana"

Nom de Grup d'habitatges

Francesc Clois fou successor de Fàbregas i batlle franquista de Valls. Conjuntament amb el seu germà se'l relaciona amb les delacions i les denúncies cap a republicans vallencs en el període de postguerra.

VILA REAL (Plana Baixa)

Aviador Franco.

VILAFRANCA DEL PENEDÈS (Alt Penedès)

Plaça de la **Constitució**,

VILANOVA I LA GELTRÚ (Garraf)

Duc d'Ahumada, Francisco Javier Girón (Pamplona, 1803 - Madrid, 1869). Militar espanyol, Mariscal de camp (1840). El 1844 va crear el cos de la Guàrdia Civil, que el va dirigir fins l'inici del bienni progressista (1854). La plantilla del cos de la Guàrdia Civil creada per d'Ahumada estava formada per un total de 5.769 individus de cadascuna de les seves tropes, integrada per sargents, guàrdies, oficials, tinents, generals,...

Duc de la Victòria, Joaquín Baldomero Fernández Espartero Álvarez de Toro, Duc de la Victòria, Duc de Morella, Príncep de Bergara (Ciutat Real, 1793 – Logronyo, 1879). Fou soldat durant la Guerra contra la invasió del francès, oficial durant la guerra colonial al Perú el 1815, de trist record per a la història peruana. El 1836 va dirigir la victòria militar de la batalla de Lutxana que li va valer el títol nobiliari de Comte de Lutxana i Duc de la Victòria, títol atorgat per la monarquia espanyola representada per la reina regent Maria Cristina. Aquest és el títol amb el qual l'homenatgen en aquest carrer. Després de la dimissió de Maria Cristina, Espartero va ser nomenat regent, Espartero va iniciar una política lliurecanvista, va projectar un tractat comercial amb Anglaterra i va reforçar l'exigència de les quintes regulars pera reclutar soldats a Catalunya. Els aranzels lliurecanvistes d'Espartero van perjudicar la indústria del Principat i van ensorrar la sedera valenciana. Els altres projectes van portar molt descontentament a Catalunya i va esclatar la revolta a Barcelona l'any 1842. Espartero va resoldre el conflicte bombardejant Barcelona, des de Montjuïc. La ciutat fou ocupada militarment i sotmesa a multes elevades, però el desgast va anar en augment i El Duc de la Victòria hagué de marxar a l'exili (a Anglaterra). Tornà a Castella el 1849, cridat al govern de la nova monarquia espanyola d'Isabel II i es va retirar finalment quan va tornar a caure el seu govern amb la Revolució de setembre de 1868. El següent rei li va concedir un altre títol, el de Príncep de Bergara.

VINALESA (Horta Nord)

Mártires

VINARÒS (Baix Maestrat)

Obispo Lasala

XÀTIVA (Costera)

General Abriat,

Ramón Beneyto

XERA (Plana d'Utiel)

José Antonio

Calvo Sotelo

De la Victoria

Nomenclatura centres d'educació pública:

Cal destacar l'existència de nomenclatura ofensiva per a la nostra dignitat com a persones l'homenatge que se li ret a determinats personatges mitjançant la nomenclatura de centres d'educació pública, com es dona a Alaquàs, Asp, Balaguer, Castelló de la Plana, Vila de Gràcia (Barcelona) i Valls:

Alaquàs, barri de Los Faroles (Horta Oest):**CEIP González Gallarza**

Eduardo González Gallarza (Logroño, 1898 - Madrid, 1986) General espanyol. Després de sortir de l'acadèmia militar de Toledo, ingressà a la aeronàutica militar. El 1926 realitzà, juntament al coronel Lóriga, el famós vol Madrid-Manila. Posteriorment fou Teniente General i, després Ministro del Aire franquista.

Asp (Vinalopó Mitjà):**CEIP General Moscardó,**

José Moscardó Ituarte (Madrid, 1878 – 1956) Militar castellà. Coronel des del 1929, en produir-se l'aixecament militar. S'hi adherí i es tancà a l'alcàsser de la ciutat de Toledo (seu de l'acadèmia d'Infanteria) amb una guarnició integrada per guàrdies civils, i hi resistí (22 juliol – 28 agost de 1936) fins que Varela obligà les forces republicanes a aixecar el setge. Arran d'aquests fets va ser ascendit a General. Manà la divisió reforçada de Sòria. Franco li atorgà (1948) el títol de comte de l'Alcázar.

Balaguer (Noguera):**CEIP Gaspar de Portolà**

Gaspar de Portolà, Passeig de l'Estació Militar català a l'exèrcit espanyol (Balaguer 1716 - Lleida 1786). Lluità a la Guerra dels Set Anys en l'exèrcit de Carles III d'Espanya.. Virrei de la Nova Espanya, va arrestar i deportar a tots els jesuïtes i va expulsar totes les missions de la Baixa Califòrnia. Va ser governador i explorador de Califòrnia i el fundador de San Diego i de Monterrey.

Castelló de la Plana (Plana Alta):**CEIP Serrano Suñer,**

Ramón Serrano Suñer (Cartagena, 12 de setembre de 1901 - Madrid 1 de setembre de 2003) fou un advocat i polític espanyol, sis vegades nomenat ministre pel govern franquista. L'any de la proclamació de la segona república es presenta a candidat a diputat per "cortes" per la Unión de Derechas, sense obtenir l'acta de diputat. L'any 1936 organitzà una trobada a casa seva entre Franco i José Antonio Primo de Rivera, líder de la Falange, sense que en la reunió hi hagués cap acord entre el militar i el falangista. Durant la Guerra Civil iniciaria la seva activitat per organitzar l'administració central de l'Estat nacional. Fou l'autor del decret d'unificació de les diferents forces franquistes: falangistes, carlistes, requetés, etc. Promogué també la llei de premsa i fou nomenat ministre de l'Interior en el primer govern del general Franco. Més tard, quan les competències d'ordre públic siguin incorporades a Interior, el departament passarà a denominar-se de governació. Se'l considera un dels fundadors de l'agència de notícies EFE, que va començar la seva activitat amb aquest nom el 3 d'abril de 1939. Serrano, preguntat sobre si EFE significava Franco, va afirmar que s'havia batejat així a l'agència en honor a la Falange. El dia 1 de juny de 1939 viatja a Roma, acompanyant els suposats voluntaris italians que han lluitat al costat de Franco. A la capital italiana manté entrevistes amb el rei Victor Manuel III,

Benito Mussolini, el Papa Pius XII i el rei exiliat Alfonso XIII. Es nomenat president de la Junta Política de Falange Española Tradicionalista y de las JONS. El 13 de setembre de 1940 viatja a Berlin i s'entrevistà amb Hitler. El 16 d'octubre es nomenat ministre d'afers exteriors i una setmana més tard assisteix a Hendaia a l'entrevista entre Franco i Hitler. Gairebé un mes més tard s'entrevistarà amb Ribbentrop i Hitler a Berchtesgaden. El 24 de juny de 1941 quan Alemanya envaeix la Unió Soviètica, Serrano surt al balcó de la secretaria general del Movimiento i crida: "¡Rusia es culpable!" a la massa d'entusiàstics falangistes, congregats al lloc. Se'l considera un dels promotors de la División Azul, formada per voluntaris que van anar a lluitar a la URSS, integrada com a divisió número 250 de l'exèrcit alemany. Els membres de la División Azul van jurar obediència personal a Hitler. L'any 1957 va deixar l'únic càrrec que el vinculava al Movimiento, el de "procurador en cortes".

Se'l va acusar d'haver ordenat la detenció per part de la Gestapo, del president de la Generalitat Lluís Companys i Jover. També se'l va acusar de no haver fet res, quan les autoritats nazis van preguntar que havien de fer amb els presoners republicans espanyols. El ministeri de Serrano va contestar que calia considerar-los apàtrides. Alguns d'aquests republicans van anar a parar a camps d'extermini. Aquest és el cas de l'anomenat "tren d'Angulema".

Vila de Gràcia (Barcelonès):

IES Secretari Coloma,

Joan de Coloma (Borja, Aragó, 1442 - ? 1515), de pare empordanès. Secretari des de 1462, de Joan II de Catalunya i Aragó, i protonotari de Ferran II. Intervingué en les capitulacions de Santa Fe (1492) que redactà i signà en nom dels monarques, fet que permeté la realització del primer viatge de Cristòfor Colom. Afavorí la creació del Tribunal del Sant Ofici (Inquisició) i va donar el seu suport perquè aquesta entres al Principat de Catalunya. Fou partidari de l'expulsió dels jueus, malgrat haver-se casat amb una conversa. Les seves possessions territorials eren dins el regne d'Aragó, com la baronia d'Alfajarín, i de València, i des de 1512 fou comte de Salinas.

El Taller d'Història de Gràcia el 2002 va proposar, amb els suport d'unes quantes entitats de Gràcia, canviar el nom de l'Institut d'Ensenyament Secundari Secretari Coloma per IES Berenguer i Mestres, arquitecte i mà dreta de Gaudí, gracienc d'adopció i autor de nombroses obres a Gràcia, com la façana del Districte, el Mercat de la Llibertat o el Santuari de Sant Josep de la Muntanya.

Valls (Alt Camp):

CEIP Eugeni d'Ors,

Eugeni d'Ors i Rovira ([Barcelona, 1881-Vilanova i la Geltrú el 1954](#)), escriptor i filòsof [català](#). Després d'abdicar de la llengua catalana i d'exiliar-se voluntàriament de Catalunya, l'any 1936 es va arrengrer amb el govern rebel de Burgos, pel qual va ser nomenat Cap de la *Jefatura Nacional de Bellas Artes*. Durant la Guerra Civil va escriure setmanalment per la publicació "Arriba España" Després de la guerra es va convertir en un dels principals intel·lectuals del règim franquista i en el seu representant exterior en diferents congressos de cultura.

El llibre "Ideologías y movimientos políticos contemporáneos" de Joan Antón Mellón, llibre de referència dels politicòlegs, inclou un apartat sobre els principals autors feixistes on trobem afirmacions com aquestes:

"Eugeni d'Ors ha sido calificado por E. Giménez Caballero –nuestro mas genuino intelectual fascista- como el maestro de toda la generación de fascistas españoles, influyendo en gran medida, junto a Ortega, en José Antonio Primo de Rivera. D'Ors fue un conservador católico amigo personal de C. Smichtt, elitista aristocratizante que despreciaba a las masas populares y por ello atidemócrata, darwinista étnico (afirmaba que los pueblos que no fueran imperialistas serían imperializados) y admirador de Ch. Maurras. (...)El imperialismo se opone por tanto al liberalismo de la misma manera que el bien se opone al mal, la civilidad a la barbarie o las elites a las masas adocenadas. A medida que avanza el siglo Eugeni d'Ors despliega

gradualmente esta mentalidad profascista. Su objetivo cada vez está más claro. Luchar contra la ideología democrática. Para ello buscará aliados. Los encontrará en el sindicalismo revolucionario de G. Sorel (del que tomará la idea de que la violencia será la partera del nuevo mundo postdemocrático), en el tradicionalismo católico renovado o en el programa político de liquidación de la revolución de 1789 propugnado por Acción Francesa. Una "Marsellesa de la Autoridad" pedirá D'Ors. Una Autoridad enérgica, capaz de preservar el orden, los valores tradicionales y la jerarquía social natural amenazados por la sociedad industrial de masas, la democracia, la plutocracia, el igualitarismo y el materialismo. En 1924 D'Ors había llegado a la conclusión de que debían eliminarse los escrúpulos constitucionales, reducir la libertad de expresión y accentuar las tendencias hacia una representación corporativa que promoviera los valores patrios i tradicionales. Diez años mas tarde, en 1934, D'Ors lo tenía todavía mas claro: Hitler, Mussolini y José Antonio Primo de Rivera eran los angélicos héroes llamados a realizar la titánica labor de restituir el orden de las cosas".

Conclusions i fonts

Abans d'entrar en conclusions, volem fer explícit que la presentació d'aquest inventari de simbologia no hagués estat possible si no fos per la tasca de cerca i rastrejament dels diferents barris i viles de moltíssima gent implicada i conscienciada amb la problemàtica, tant membres de les diferents Assemblees de Joves, com, i especialment, dels companys del **Foro por la Memoria** i **Antifeixistes País Valencià**, ambdós duent a terme iniciatives similars:

- www.nodo50.org/foroporlamemoria/simbolos_franquistas.php
- www.antifeixistes.org/simbologia.php

La majoria d'aquests símbols presentats, d'origen franquista, no omplen els requisits mínims per a la seva subtracció o eradicació segons la recent aprovada Llei de la Memòria històrica. Els símbols que estem assenyalant resten situats a façanes d'esglésies, tallats en pedra a façanes d'edificis institucionals estatals com casernes militars o de la Guàrdia Civil, considerats de gran valor arquitectònic, o en el cas de la nomenclatura de carrers, la gran majoria dediquen el seu nom a alcaldes falangistes de l'època franquista, per tant, no explícits d'enaltiment al franquisme, per tant, impunes davant la Llei de la Memòria històrica.

És per això, que a partir d'aquesta impunitat simbòlica des de la CAJEI i mitjançant la campanya *Subversió per la Llibertat*, fora simbologia espanyola i francesa i dels nostres carrers! Fem públic aquest inventari de la mateixa forma que **animem a la societat catalana que es faci ressó d'aquesta iniciativa ens informi d'aquells símbols presents a les seves localitats**, als seus entorns quotidians, per afegir-los a l'inventari i, per tant, donar a conèixer un símbol més que resta impune en els nostres païssatges ofenent la dignitat dels catalans i d'aquells que van morir lluitant per la llibertat, la democràcia i la justícia social.

Estem convençudes que aquesta iniciativa tindrà bona acollida entre totes aquelles persones que es consideren republicanes, antifeixistes o demòcrates. Perquè el rebuig a la simbologia feixista, a la de l'Espanya monàrquica i indivisible i a la de la França prepotent i centralista és comú a totes aquelles que treballem per la llibertat del nostre poble. Una rebuig que no deixarà d'augmentar si el jovent prenem la iniciativa, mostrem una actitud subversiva i revertim l'estratègia simbòlica dels Estats espanyol i francès.

De la mateixa manera que assenyallem aquests símbols mitjançant l'inventari, fem una crida al jovent dels Països Catalans a participar de la retirada de tota simbologia espanyola i francesa present als carrers de la seva vila o ciutat. A retirar les banderes estatals que onegen als nostres ajuntaments. A recollir signatures pel canvi de nom de carrers, places, blocs d'edificis i centres educatius que homenatgen a personatges o fets històrics feixistes o ofensius. A convocar actes de protesta i mobilitzacions contra les casernes militars i la presència de Guàrdia Civil, Gendarmeria, Policia Nacional i Mossos d'Esquadra. A embrutar les façanes dels

edificis oficials d'ambdós Estats. I a anar encara més enllà amb la simbologia feixista que segueix viva als nostres carrers.

No ens quedem de braços plegats, sortim al carrer i rebel·lem-nos contra els símbols d'imposició dels estats que governen el nostre poble al servei del capitalisme i de les classes poderoses espanyola i francesa. Si necessiten recordar-nos diàriament que som franceses o espanyoles és perquè realment tenen por que pensem per nosaltres mateixes. Saben que els i les catalanes persistim sota el seu domini de forma obligada i per la força de les armes.

Cal que revertim l'estratègia simbòlica, perquè no els servirà de res si nosaltres netegem i transformem el paisatge que ens envolta. Perquè a la llarga, la consciència d'un poble ansiós d'alliberar-se és molt més forta que la seva litúrgia a les imposicions.

Subverteix-te per la Llibertat

Fora simbologia espanyola i francesa dels nostres carrers!

CAJEI (Coordinadora d'Assemblees de Joves de l'Esquerra Independentista

Països Catalans, 23 de febrer de 2008

www.cajei.net

www.cajei.net/especial_subversio.asp